

Budapest, 1966. április 23.

Kedves Márkus Elvtárs !

77. évf.
Nagyon köszönöm kedves levelét. Nagyon tanulságos volt. Bármennyire nem lezártak még a Maga véleményei a naopozitivizmus felbomlásáról, - a felbomlás ténye kétségtelen és ez egész biztos, hogy nagyon fontos tény. Persze azután, amit Maga ír, nem hiszem, hogy az új irányzatok valami komolyat nyújtának. Amilyen fontosnak tartom a nyelv elemzését a mindennapi élet egészen belül, olyan termékeknek látom azokat a modern kísérleteket, amelyek a nyelvet izolálják és annak ismeretelméleti analíziséből próbálnak valamit kihozni. Ebből biztosan nem lesz semmi. Nekem a munkám szempontjából kellemes a Maga helyzetképe. Mert egyelőre elhatároztam, hogy nem fogom kiegészíteni az első fejezetet, hanem az előszóban megmondom, hogy a naopozitivizmus és az egzisztencializmus klasszikus formáival fogok csak foglalkozni és a további fejleményekkel nem. Ez lehetséges elvi álláspont - és mellesleg nagyon megkönnyíti az átdolgozást. Természetesen nagy érdeklődéssel várom a Maga szóbeli beszámolóját mindezekről és meg vagyok róla győződve, hogy sokat fogok tanulni belőle.

Ami a marxizmus iránti érdeklődést illeti, egész biztos hogy létezik, sőt fejlődésben van. Én azt hiszem, hogy ebben a tekintetben fontos fordulat legelején vagyunk, ahol is mind a két szót kell hangsúlyozni, a fontos fordulatok és a legelején szót is.

Sajnálom, hogy munkáiról olyan lakonikusan írt csak. Remélem, ha megjön, részletesebben fogunk erről beszélni.

Mindkettőjüket melegen üdvözlöm.

Igaz hive

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

Lukács György

7

Budapest, den 8.6.1966

Kedves Márkus E. vtárs !

14427-1154/4

Bocsásson meg, hogy május 17-i levelére ilyen későn és mégis csak röviden válaszolok. A reprodukciós fejezet átnézése és legépelése nagyon sok időt vett igénybe és most már megint benne vagyok az új fejezet előkészítésében. Pedig levele nagyon érdekelt. Mindenekelőtt nagyon kíváncsi vagyok most megírt dolgozatára, de erről persze majd csak akkor lehet beszélni, ha megint itt vannak.

Nagyon érdekes, amit az amerikai baloldaltól írt. Meglehetősen megerősíti az én távoli impresszióimat. Szerintem a mai baloldalnak is az a hibája, hogy nem veszi észre a kezdődő új fejlődési szakasz új voltát. Azt hiszi, hogy végül is mégiscsak a huszas évek visszatéréséről van szó, holott a mai problémák teljesen újak és ezért a most kezdődő baloldali mozgalom egy fejlődés legelején tart. Ebből persze sok minden következik, de erről mégis majd csak akkor beszélhetünk, ha újból együtt lehetünk.

Máriával együtt melegen üdvözlöm

Lukács György

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.